

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

16 февраль 2024 г.

КАРАР

№ 1007

Яр Чаллы шәнәре муниципаль берәмлеге территориясендә экологик агартуны гамәлгә ашыру һәм экологик культура формалаштыру турында нигезләмәне раслау хакында

«Эйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Яр Чаллы шәнәре Уставының 41 статьясы нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

- Яр Чаллы шәнәре муниципаль берәмлеге территориясендә экологик агартуны гамәлгә ашыру һәм экологик культура формалаштыру турында нигезләмәне күшүмтада каралганча расларга.
- Башкарма комитетның эш көгазъләрен алыш бару идарәсенә әлеге каарны рәсми бастырып чыгаруны һәм аны «Интернет» чөлтәрендә Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>), Яр Чаллы шәнәренең рәсми сайтында урнаштыруны тәэмин итәргә.
- Әлеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны Башкарма комитет Житәкчесе урынбасары Р.М. Хәлимовка йөкләргә.

Башкарма комитет
Житәкчесе

Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2024 елның 16 февралендәге
1007 номерлы каарына
кушымта

**Яр Чаллы шәнәре муниципаль берәмлеге территорииясендә
экологик агартуны гамәлгә ашыру һәм экологик культура формалаштыру турында
нигезләмә**

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Элеге нигезләмә «Эйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1 өлешнең 11 пункты нигезендә эшләнде һәм Яр Чаллы шәнәре муниципаль берәмлеге территорииясендә экологик агартуны гамәлгә ашыруның, экологик культура формалаштыру өчен шартлар тудыруның хокукий һәм оештыру нигезләрен билгели.

2 бүлек. Элеге нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр

2. Элеге нигезләмә максатлары өчен түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

1) эйләнә-тирә мохит торышы турында мәгълүмат (экологик мәгълүмат) – аларның эйләнә-тирә мохит турында күзаллау формасына бәйсез рәвештә, шул исәптән эйләнә-тирә мохитнең ретроспектив, агымдагы һәм фаразлана торган торышы, аның пычрануы, анда бара торган процесслар һәм күренешләр турында, шулай ук гамәлгә ашырыла һәм планлаштырыла торган хужалык һәм башка эшчәнлекнең эйләнә-тирә мохиткә йогынтысы турында, эйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендә үткәрелә һәм планлаштырыла торган чарагалар турында мәгълүматлар (хәбәрләр, мәгълүматлар);

2) экологик культура – социаль мәнәсәбәтләр, әхлакый кыйммәтләр, кеше һәм жәмғиятьнең эйләнә-тирә мохит белән үзара эшчәнлеге нормалары һәм ысууллары системасын үз эченә алган дөньякуләм һәм милли мәдәниятнен аерылгысыз өлеше;

3) экологик агарту – экологик культура формалаштыру, табигатькә карата сакчыл мәнәсәбәт тәрбияләү һәм табигатьтән рациональ файдалану максатларында экологик иминлек турында экологик белем, эйләнә-тирә мохит торышы турында һәм табигать ресурсларыннан файдалану турында мәгълүмат тарату;

4) экологик туризм – табигать мохитенә зыян китерми торган ял оештыру һәм табигый-фәнни яки гамәли белем һәм тәжрибә алу максаты булган, табигатькә юнәлдерлгән туристик эшчәнлек.

**3 бүлек. Яр Чаллы шәнәре муниципаль берәмлекендә
экологик агартуның һәм экологик культура формалаштыруның
төп максатлары һәм бурычлары**

3. Яр Чаллы шәнәре муниципаль берәмлеге территориясендә экологик агартуның ńем экологик культура формалаштыруның төп максатлары булып тора:

1) Яр Чаллы шәнәре муниципаль берәмлеге территорииясендә табигатькә карата сакчыл мөнәсәбәт формалаштыру ńем экологик культураны арттыру;

2) үнай әйләнә-тирә мохитне, биологик төрлелекне ńем табигать ресурсларын саклап калу.

4. Яр Чаллы шәнәре муниципаль берәмлегендә экологик агартуның ńем экологик культура формалаштыруның төп бурычлары:

1) әйләнә-тирә мохитне саклау ńем экологик иминлек өлкәсендә халыкны мәгълүмати тәэммин итү;

2) гражданныарны, ижтимагый ńем башка оешмаларны Яр Чаллы шәнәре муниципаль берәмлегендә экологик әнәмияткә ия эшчәнлекне тормышка ашыруда катнашуга жәлеп итү;

3) балаларны, яшьләрне ńем башка социаль төркемнәрне Яр Чаллы шәнәре муниципаль берәмлегендә әйләнә-тирә мохитне саклау, табигатьтән рациональ файдалану өлкәсендә экологик юнәлешле эшчәнлеккә жәлеп итү;

4) Яр Чаллы шәнәре муниципаль берәмлегендә экологик туризмы үстерү өчен шартлар тудыру;

5) калдыклар белән эш итүгә, шул исәптән каты коммуналь калдыкларны аерым жыюга жаваплы мөнәсәбәт формалаштыру.

4 бүлек. Яр Чаллы шәнәре муниципаль берәмлегендә экологик агарту ńем экологик культура формалаштыруның төп принциплары

5. Яр Чаллы шәнәре муниципаль берәмлегендә экологик агартуның ńем экологик культура формалаштыруның төп принциплары булып тора:

1) экологик белем бирүнен ńем агартуның системалылыгы, комплекслылыгы ńем өзлексез булуы;

2) мәгариф системасында экологик белемнәрнен өстенлеге;

3) экологик белем ńем тәрбия бирүнен гражданныар тарафыннан табигать мохитен саклау ńем торғызу, аның ресурсларыннан сак файдалану өчен шәхси жаваплылыкны төгәл анлавын формалаштыруга, шулай ук үз-үзен тотуның тиешле нормаларын формалаштыруга юнәлдерелгән булуы;

4) экологик мәгълүматның ачыклыгы ńем ńәркем файдалана алырлык булуы;

5) экологик белем бирүнен ńем агартуның гомумилеге (халыкның барлык социаль ńем яшь төркемнәрен уқытуны ńем агартуны тәэммин итү);

6) экологик белем бирү ńем агарту өлкәсендәге сәясәтне эшләгендә ńем гамәлгә ашырганда хәбәрдарлык;

7) экологик белем бирү ńем агарту системасын үстерү буенча конкрет эшчәнлекне стимуллаштыруга юнәлдерелгән булуы.

5 бүлек. Экологик агарту, экологик культура формалаштыру өлкәсендә гражданнының, ижтимагый берләшмәләрен ńем башка оешмаларның хокуклары

6. Экологик агарту ńем экологик культура формалаштыру өлкәсендә гражданныар, ижтимагый берләшмәләр ńем башка оешмалар түбәндәгеләргә

хокуклы:

- 1) экологик агарту, экологик культура формалаштыру өлкәсендә жирле үзидарә органнары эшчәнлеген тормышка ашыру һәм камилләштерү буенча тәкъдимнәр кертергә;
- 2) муниципаль программалар проектларын һәм экологик агарту буенча планнарны эшләүдә һәм, әйләнә-тире мохиткә йогынты ясауны бәяләүне үткәргәндә, ижтимагый фикер алышуларда катнашу юлы белән аларны тормышка ашыруда катнашырга;
- 3) экологик агарту буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен кирәkle, дөрес булган экологик мәгълүматны билгеләнгән тәртиптә сорарга һәм алырга;
- 4) интерактив белем бирү технологияләрен, күргәзмәләрне һәм экологик программаларны һәм укыту-агарту материалларын тәкъдир итүне тормышка ашырырга;
- 5) халыкның хокукый һәм экологик культурасын формалаштыру һәм арттыру максатында өмәләр оештырырга, территорияләрне төзекләндерү һәм яшелләндерү эшендә, смотрларда, конкурсларда, конференцияләрдә, семинарларда, мәгълүмати һәм башка кампанияләрдә актив катнашырга;
- 6) законнар нигезендә башка хокукларны гамәлгә ашырырга.

6 бүлек. Халыкны экологик агарту

7. Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә экологик агарту һәм экологик культура формалаштыру буенча эшчәнлекне координацияләү Башкарма комитетның мәгариф идарәсе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

8. Экологик агарту һәм экологик культура формалаштыру жирле үзидарә органнары тарафыннан түбәндәгә формаларда гамәлгә ашырыла:

- 1) әйләнә-тире мохитне саклау, житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү, экологик иминлек өлкәсендәге законнар турында мәгълүмат бирү;
- 2) экологик белемнәрне пропагандалау, әйләнә-тире мохитнен, табигать ресурсларының торышы һәм экологик иминлек турында мәгълүмат тарату;
- 3) экологик-агарту эшчәнлеге (форумнар, конкурслар, фестивальләр, күргәзмәләр, экология акцияләре һәм башкалар);
- 4) гамәлдәгә законнарга каршы килми торган башка формалар.

7 бүлек. Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә экологик агартуда һәм экологик культура формалаштыруда катнашу

9. Чараларны тормышка ашыруга ихтыярий нигездә табигатьне саклау, белем бирү, ижтимагый һәм башка оешмалар жәлеп итelerгә мөмкин.

Башкарма комитет Аппараты
Житәкчесе урынбасары,
эш кәгазыләрен алыш бару идарәсе башлыгы

Н.И. Галиева